

aquestes eleccions. Malgrat la moderació inicial amb què s'enfronta la contesa —pàl·lid i llunyà reflex de la victòria de Mitterrand a França—, els estratègies del partit fan números i són conscients que una alternativa de govern passaria per un pacte amb Iniciativa per Catalunya i Esquerra Republicana. Però la proposta ha estat rebuda amb escepticisme per totes dues formacions. Si més no, Rafael Ribó ha estat contundent en desmarcar-se del projecte, condició que sembla necessària per a la supervivència del seu grup.

Baixant ja al terra dels programes, els 335 milions destinats pel Partit a aquesta campanya han de servir per fer arribar la bona nova socialista als electors. Moltes d'aquestes propostes són ja conegudes per l'opinió pública i és on els socialistes es mostren prou radicals. La més evident és la supressió —si més no, una revisió enèrgica— de l'actual Llei d'Ordenació Territorial. L'altra, la d'endegar una proposta federalista com a via d'aprofundiment de l'estat de les autonomies, en uns moments en què qualifiquen el govern de CiU d'«indefinició» respecte al tema. Un altre element —no podia faltar— que ja ha sortit en campanya i en el qual es mostren contundents: ruptura dels contractes amb l'empresa Luditec i una nova política de joc, encara que aquesta està per definir quina seria.

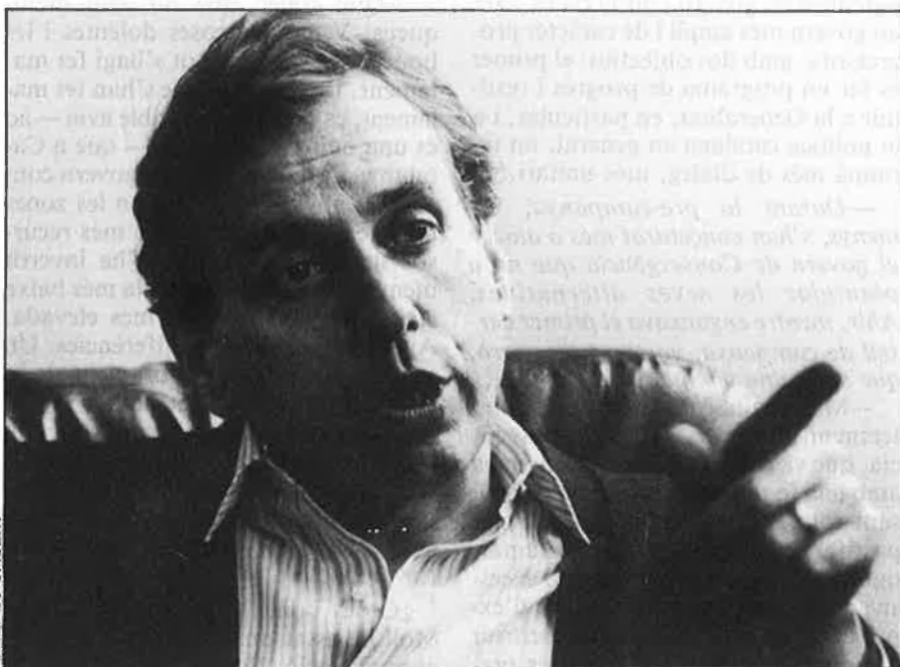
Altres punts del programa són menys coneguts, encara que ja han estat presentats pel partit amb anterioritat. En el terreny de la cultura, volen revitalitzar el Pacte Cultural de l'exconseller Rigol, com a primera via per a restablir un diàleg que, al seu parer, ha anat desapareixent de la vida pública. També pel que fa a TV-4 proposen que aquest canal sigui utilitzat per les televisions locals. En darrer terme, proposen la creació de la figura del cap de govern, diferenciada de la de president de la Generalitat.

Aquests són, a grans trets, els eixos de la campanya socialista. Tot i això, i potser preveient que el dia 30 de maig també pot ser el d'una nova victòria convergent, ja s'han apressat a presentar els cinc punts per a un acord post-electoral. Mesures que compartirien amb un dels padrins d'or del partit —Josep Tarradellas— i que servirien perquè la vida política del país prengué un nou tombant, com desitja Raimon Obiols. Punts que, no cal dir-ho, girarien al voltant de temes com la LOT i un reforçament del paper de l'oposició en les preses de decisió del futur executiu. De moment, però, les espases segueixen en alt. □

RAIMON OBIOLS: «SI MANEM, NO TRACTAREM CIU COM ELLS HAN TRACTAT EL PSC»

«La majoria de progrés governarà el dia 30»

Seriós com sempre, sense efectismes, el candidat socialista a la presidència no canvia el seu discurs mesurat pel fet de trobar-se en plena campanya electoral. En el mateix to, com cansat de repetir-se, va desgranant les crítiques al govern Pujol i les propostes del propi partit com un metge que diagnosticués una estranya malaltia.

«Si Mitterrand va guanyar a la tercera, jo espero fer-ho a la segona».

R. Aymerich/F. Nicolàs

—**É**s molt cansat, per al PSC, tornar-ho a provar una tercera vegada?

—Per a mi no és la tercera vegada, és la segona. Si Mitterrand va guanyar a la tercera; jo espero fer-ho a la segona.

—De moment, sembla molt ensopida, aquesta campanya.

—Per a mi no. Jo crec que hi ha un nivell d'interès bastant elevat. Suposo que hi influeix la sensació que el joc ja està fet. Però tinc la impressió que no és així, que encara hi ha un percentatge de gent molt elevat que no ha decidit si votarà. A les eleccions del 84 hi va haver un percentatge d'abstenció molt alt, aproximadament del 40 per cent, i jo crec que si hi ha una participació alta, el resultat pot ser molt positiu per a l'esquerra.

—i Vol dir que els ciutadans d'es-

querra són els que tenen menys entusiasme per anar a votar?

—Hi ha una llei que crec que es manté sempre a les consultes electorals, i és que la dreta va sempre a votar. Els sectors progressistes, en canvi, són més vulnerables a l'abstenció, i això passa a tot Europa. El vot progressista és més sentimental, no té aquesta fredor, aquest realisme pragmàtic de la dreta, que sap el que es juga en unes eleccions.

—Potser també és aquesta mateixa sensació que deia que ja està tot clar; potser pot parlar-se d'un desànim general a l'esquerra...

—No, als rengles de l'esquerra, no. Jo noto un moviment expansiu, clar, i no tan sols en els socialistes, sinó també en els comunistes i en l'esquerra nacionalista, és molt palpable. Catalunya té com un moviment de sistole-diàstole; hi ha hagut moments difícils per a les esquerres a Catalunya, amb crisis internes als partits, com la del PSUC, que va ser molt significativa. O

com el fet que el nacionalisme d'esquerra no hagi aconseguit encara tenir una expansió política forta. Tot això ha marcat alguns moments de retrocés, però jo estic absolutament persuadit que estem en un moment d'eixamplament i espero que aquestes eleccions ho demostrin. El nostre objectiu és fer una majoria de progrés al Parlament, i crec que en bona mesura és possible, depèn de l'abstenció.

—*¿L'abstenció és el seu adversari principal, doncs?*

—L'abstenció és un adversari clar. I, naturalment, hi ha un adversari polític que és la dreta. Esperem cloure el parèntesi de govern conservador i fer un govern més ampli i de caràcter progressista, amb dos objectius: el primer és fer un programa de progrés i restituir a la Generalitat, en particular, i a la política catalana en general, un tarannà més de diàleg, més unitari.

—*Durant la pre-campanya, almenys, s'han concentrat més a atacar el govern de Convergència que no a plantejar les seves alternatives. Ahir, mentre enganxava el primer cartell de campanya, vostè va dir, però, que seria una campanya dialogant...*

—Miri, tenint en compte que davant tenim un aniversari com és Convergència, que va començar la pre-campanya amb una festa-mítin a Barcelona, acusant tota l'oposició d'embrutar, empastifar, calumniar, mentir i difamar, que va tenir algunes pindoles no excessivament agradables amenaçant d'expulsar persones de Catalunya, destruir persones, etc. Crec que la nostra pre-campanya és d'una correcció i un respecte total. És una campanya amb missatge positiu, que mostra els eixos del que pot ser un programa de govern de progrés a Catalunya, i està també fonamentada en una visió crítica de tot el que s'ha fet malament a Catalunya durant els anys de mandat de Convergència. Per una doble raó: la nostra pre-campanya l'hem desenvolupada perquè teníem al davant una pre-campanya de Convergència. Ara bé, entre una i l'altra hi ha una diferència importantíssima, i és que la pre-campanya de Convergència l'hem pagada entre el conjunt dels ciutadans de Catalunya, perquè ha estat una pre-campanya institucional; la nostra, en canvi, ens l'hem pagada els socialistes. La segona raó és que ens interessa molt deixar ben clar davant la opinió pública que el govern de CiU és un govern, encara que a vegades no ho sembli. I un govern és una cosa que administra els diners dels ciutadans. El govern de Convergència administra aquest any

exactament 680.000 milions de ptes. És a dir, 110.000 ptes. de vostè, 110.000 meves i 110.000 de cada un dels ciutadans. Aquests diners no han sortit de la màquina de fer bitllets de la Fàbrica de Moneda y Timbre. Són l'esforç fiscal dels ciutadans catalans. Però, malauradament per a l'auto-govern català i la seva consciència nacional, aquest fet no apareix davant l'opinió pública. És com si el que fes el govern de Catalunya fos una cosa de més a més, com si encara ho haguéssim d'agrair.

—*¿Quines serien les crítiques fonamentals que vostès farien al govern de Convergència?*

—Que consti que no som maniqueus. Veiem les coses dolentes i les bones, no diem que tot s'hagi fet malament. De les coses que s'han fet malament, és un fet indiscutible avui —no és una opinió sinó un fet— que a Catalunya durant els anys de govern convergent s'ha invertit més en les zones amb renda més alta i amb més recursos socials. Per contra, s'ha invertit menys en les zones de renda més baixa i amb una taxa d'atur més elevada. Això ha eixamplat les diferències. Un segon punt és el deteriorament de la gestió en el camp de la sanitat i en el de l'educació. En el sistema educatiu hi ha tres problemes greus: una desatenció de la qualitat de l'escola pública, un deteriorament profund de la formació professional, i una crisi universitària molt clara.

¿Coses bones? La política d'Aina Moll ha estat una cosa positiva en la normalització. No òptima: pocs diners i amb un problema preocupant com el de la premsa escrita, que no ha tingut el suport que es mereixia. TV3 és una realització molt bona. Nosaltres som crítics del que considerem una utilització política al servei de Convergència, que es podria dir que fa campanya electoral tot l'any, mentre que la resta de partits no hi són reflectits. Tothom coincideix en això. Ara, com a element de normalització, ha estat potser la realització més important.

—*Vostès han parlat també d'enriment de la vida pública i cultural. ¿Quin seria, al seu parer, el desllorigador d'aquesta situació?*

—Jo sóc partidari de retornar a l'esperit del 77, cal tornar a un ambient més democràtic i unitari, amb més col·laboració entre el govern de la Generalitat i els ajuntaments. Aquesta sensació, que es té des del govern de Convergència, que els ajuntaments *laminen* —és la seva expressió— l'auto-govern, és una pèrdua d'energia terrible, ja que els ajuntaments democràtics

són peces essencials de la voluntat popular. Aquí hi ha un desplegament jacobí de l'autogovern. Hem d'evitar que aquest sigui una reproducció en petit de l'estat i fer una política més descentralitzada. I després hi ha un altre element més important; que la negociació amb Madrid, estem segurs que seria molt més eficient i eficaç si fos duta a terme sota una base d'unitat.

—*¿Això exigiria la supressió o transformació de la Llei d'Ordenació Territorial?*

—Caldrà fer una LOT pel que fa a la desconcentració administrativa i política de la Generalitat. Però aquesta nova llei, o la reformulació de noves lleis, les farem sobre la base de la negociació. No farem unes lleis a la mesura de l'esquerra. Perquè aleshores estarien en mans d'una majoria o altra. Proposariem una entesa de legislatura.

—*Pel que fa a la tasca d'oposició feta fins ara, es té la sensació que no ha estat tan forta com calia esperar. Hi ha hagut la impressió, al carrer, que sovint funciona com un mutu pacte de silenci.*

—Nosaltres hem fet una política d'oposició, però sempre que ha estat necessari hem buscat acords. Cal tenir

«El nostre objectiu és fer una majoria de progrés al Parlament.»

en compte que l'autonomia catalana està en una fase de desenvolupament, i nosaltres no podem fer una oposició com si ja estigués totalment consolidada. Per tant, hem buscat per exemple l'acord en les Lleis d'Ordenament Territorial, però no va ser possible. A vegades se'ns ha acusat de fer una oposició massa dura, per exemple des de Convergència, però en canvi, quan hem donat la mà, hem tingut la sensació que perjudicàvem aquell que en l'altra banda s'atrevia a allargar la mà i donar-nos-la, que és el cas per exemple del senyor Rigol. Jo crec que hem moderat la nostra oposició des d'una perspectiva de responsabilitat. En algun moment l'hem endurit, com quan l'escàndol del joc, perquè ens semblava que el tema era dur. El que ha passat amb el contracte de l'Entitat de Jocs i Apostes de la Generalitat amb Luditec, en qualsevol país democràtic hauria fet saltar un govern.

—A banda de trencar el contracte amb Luditec, que és una qüestió més anecdòtica, ¿quines serien les primeres mesures que portaria a terme un govern d'aquesta majoria de progrés?

—Seria bo que els beneficis de la Loto-Ràpid i la 6/49 s'adrecessin a finalitats específiques, com per assistir els sectors de minusvàlids a Catalunya... A banda d'això, i entrant en les mesures més urgents, nosaltres hem donat a conèixer les primeres vint-i-cinc que prendríem. Bé, nosaltres tenim uns objectius especials en matèria d'ocupació juvenil, i volem destinar vint mil milions de pessetes en el pròxim quadrienni als programes d'ocupació juvenil, i volem destinar vuit mil milions de pessetes a mesures d'inserció de la formació professional en el món de l'empresa. Això és fonamental. Volem també destinar uns trenta mil milions de pessetes durant el mandat a programes de solidaritat social, de mínim social garantit. Proposarem a les altres administracions una taula per articular polítiques de servei social, de compensació de les pensions assistencials més baixes, i un fort combat de lluita contra la pobresa, contra la marginació. Volem mamprendre un programa escolar molt intens d'informació sobre la qüestió de les drogues i les drogodependències. No amb grans campanyes publicitàries, que són ine-

ficients i molt cares, sinó fent una cosa tan elemental com és garantir que tots els nois i noies de Catalunya tinguin una informació adequada. Hem parlat, també, de dedicar molts més recursos als pressupostos d'inversions en les universitats catalanes. Ara, recentment, la Generalitat els ha dedicat vint-i-cinc mil milions de pessetes, que a mi em semblen insuficients i crec que s'haurien de doblar. Ens comprometem a incrementar-los en uns setze mil milions de pessetes.

—A l'hora de recollir aquestes propostes, ¿vostè creu que, per a l'electorat, és engrescador veure el que han fet els seus companys socialistes des del govern de Madrid, o, pel contrari, els infon desconfiança?

—Pregunte a qualsevol universitari català com valora la situació de la universitat catalana i com valora la universitat valenciana en matèria de recursos, d'investigació... Li diran que la Generalitat hi dedica uns 500 milions a l'any i que la Junta d'Andalusia —per exemple— en dedica uns 4.000 milions.

—No, el que plantejava és si el fet que el govern espanyol sigui del PSOE és una ajuda o un problema per al PSC a l'hora de proposar i fer creïbles unes mesures determinades.

—Això diríem que suma zero. Ara, hi ha un fet inqüestionable. Quan l'economia espanyola va bé, la catalana va bé com a conseqüència de l'economia aplicada des de l'estat. Si no va bé, és la primera a caure.

—¿Creu que la proposta federalista s'ha entès prou?

—La veritat és que no ho sé. En tot cas, hi ha sectors del nacionalisme a Catalunya que poden coincidir amb la nostra proposta. Però el que no ens poden discutir és una cosa: és que nosaltres tenim una proposta estratègica i, per contra, si tornem a tenir quatre anys de Convergència, l'any 1992 estarem exactament igual que ara des del punt de vista de l'autogovern. Seguirem amb l'autosatisfacció publicitària, però sense una estratègia a seguir, que és el que ofereix el projecte federalista.

—Cas que els socialistes continuessin a l'oposició, ¿pensen fer algun canvi en la seva política?

—Nosaltres hem fet una proposta de Majoria Nacional i de Progrés. I jo crec que a Catalunya aquesta majoria existeix i —malgrat que no fos possible guanyar ara— seguirem amb aquesta estratègia, que no s'esgota amb aquestes eleccions. Ara, penso que a partir del 29 de maig, manarem nosaltres. □

